4. številka. Ljubljana, v torek 7. januvarja 1902. XXXV. leto.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Naroden škandal.

Znano je, da je goriški deželni zbor razveljavil mandat klerikalnega poslanca Klavžarja. Da se spoznajo nagibi temu sklepu, navajamo poglavitne stvari iz dotične razprave.

Proti Klavžarjevi izvolitvi je bil vložen protest, v katerem je mej drugim rečeno:

»Ko je bil predsednik cestnemu odboru goriške okolice pokojni deželni glavar Franc grof Coronini, bil mu je desna roka t. j. tajnik, ki se je pečal tudi z vsemi denarnimi manipulacijami, vpokojeni deželni asistent, zdaj novoizvoljeni poslanec za tolminske kmetske občine, Ernest Klavžar.

Ko je Fran grof Coronini odstopil in prišel na njegovo mesto baron Taccó ter kmalu na to pokojni Matija Doljak v Solkanu, so se pokazali v denarnem poslovanju velikanski neredi, t. j. primankljaj za primankljajem, ki so šli vsi na rovaš Ernesta Kavžarja. Bivši deželni računar Jeglič je prevzel nelahko nalogo, da bi spravil račune in blagajno v red. On je dognal konečni primankljaj **2523 gld. 12 kr.**

Ernest Klavžar je tekel v Solkan k svojemu prijatelju in takratnemu predsedsedniku cestnega odbora Matiju Doljaku ter v lastnoročno pisani izjavi dd.o Solkan 12./VIII. 74 pripoznal primankljaj 2523 gld. 12 kr. in se obvezal, odplačati po 20 gld. na mesec, dokler ne poplača vsega zneska.

Deželni odbor je z odlokom od 24./VIII. 74. št. 3253 naložil deželni blagajni, naj odteguje Ernestu Klavžarju od mesečne plače po 20 gld. ter jih izplačuje proti uradni pobotnici naravnost cestnemu odboru za goriško okolico. Ta odlok je podpisal bivši deželni glavar Franc grof Coronini.

Toda Ernest Klavžar ni držal lastnoročno izdane obveze, in odlok deželnega odbora je izgubil svojo veljavo, ker je Ernest Klavžar bil moralno prisiljen odpovedati se službi asistenta, ter je postal le navaden diurnist; kajti med tem časom je prišla na dan nova »nerednost« v denarni manipulaciji celo v deželnem uradu. Okrajno glavarstvo v Tolminu je bilo poslalo po nakaznici večji znesek, a Ernest Klavžar je nakaznico podpisal, denar sprejel, si ga pridržal in nikamor ni vknjižil. Ali in koliko je Ernest Klavžar ta znesek povrnil, nam ni znano; sledila pa je odložitev službe asistenta.

Cestni odbor za goriško okolico je izkazoval 12 let oni primankljaj v svojih računih. Iz ozira na Klavžarjevo družino cestni odbor ni storil sodnih korakov in je šel v svoji obzirnosti in popustljivosti tako daleč, da je končno ta primankljaj črtal iz računov kot neiztirljivo tirjatev.

Ernest Klavžar pa je po dolgem času postal žopet deželni asistent z vsemi pravicami, prejemal je v redu svojo plačo in konečno dobil lepo penzijo 2900 kron, ne da bi se bil spomnil svoje obveze v rečeni izjavi, in ne da bi bil deželni odbor izdal prej označenemu nov odlok, da bi se tako vsaj polagoma poravnala škoda, katero je bil napravil davkoplačevalcem celega goriškega sodnega okraja.

Cestni odbor ni imel nikake pravice izbrisavati tako veliko tirjatev na korist Ernesta Klavžarja; marveč bi bil moral poprej storiti vse možne korake, da pride do plačila.«

To niso jedine obdolžitve, ki so se izrekle proti ljubljencu klerikalne duhovščine, dasi so že te takega značaja, da bi se nobena dostojna stranka ne upala kandidirati tako kompromitiranega moža.

Posl. dr. Tuma je predlog, naj se razveljavi Klavžarjev mandat, utemeljeval v obširnem govoru, v katerem je mej drugim rekel:

Težko mi je govoriti o tej stvari, ko vem, da je taknjena čast našega slovenskega ljudstva po tem, kar imam izreči, in te visoke zbornice. Ali, kedar se čuti, da je rana gnila, je dobro, da se nanjo pokaže in se pokaže tudi poguma, da se žrtvuje del bolnega uda, da se celo telo ohrani. Gg. poslanci, pred 40 leti, ko se je ta zbornica zbrala, zbirala je naša dežela svoje najboljše može, in ako danes deželni poslanec čita govore prvih dveh let, se divi na teh govorih, ker vidi, da so te besede besede mož časti, poštenja in znanja, ki so polni ljubezni do svojega naroda. Bilo je povsod po Avstriji in menda povsod po svetu, kjer se volijo deželni poslanci, prvo načelo, da je prvi pogoj za poslanca poštenje, in še le drugi znanje in zmožnost. Imamo pred seboj volitev, ki je formelno več ali manj pravilna, ali so ugovori le taki, ki po svoji malenkosti ne prihajajo v poštev in bi ne provzročili drugega rezultata volitev, kakor ta, ki ga imamo pred seboj. Volitev v občini Trenta je neveljavna, ali ker daje Trenta le enega volilnega moža, ne bi pravilna volitev v tej občini provročila drugega konečnega rezultata. Je pa druga okoliščina, s katero se moramo baviti. Po mojem mnenju ni dovolj, da je volitev samo formelno pravilna; ampak je treba gledati, da je volitev pravi izraz volje ljudstva, in da se ni vplivalo na volitev tako, da se ji jemlje znak prostosti. In po mojem mnenju imamo tukaj opraviti s tako volitvijo, kjer se je ta okoliščina pokazala. Volilci tolminski niso volili po svoji volji — toliko spoštovanja do našega slovenskega ljudstva imam še, da to trdim — defravdanta. § 98. našega kazenskega zakona pravi, da oni, ki od drugega izsili kako dejanje s pretnjo, da mu bo sicer škodoval na telesu, svobodi, časti in lasti, pregreši hudodelstvo izsiljevanja. Jaz pa mislim, da manjka tu še dodatek, da je tega kriv tudi oni, ki preti volilcu z dušnim pogubljenjem, ako ne bode volil ž njim. V predležečem slučaju se je vplivalo na volilce s tem, da se je pretilo, da je njih duša v nevarnosti, in da jih čaka večno pogubljenje, ako bodo volili z naprednjaki; kajti le tako je mogoče, da je bil izvoljen tak mož. Višji cerkveni dostojanstvenik je o tej osebi o priliki slovesnosti zlate maše pred Najsvetejšim, ob zbrani inteligenci in pred množico ljudstva pridigoval v tolminski cerkvi: »Mož, ki vsled nemarnosti ni mogel dovršiti srednjih šol, bi moral naposled priti vsled kaznivega dejanja v kriminal, lazi okoli vas in vas zapeljuje«. Kot novinec v tolminskem okraju nisem poznal osebe, ki je bila tako opisana, ali višji sodni dostojanstvenik, sedaj na okrožni sodniji v Gorici, mi je na vprašanje odgovoril: da je to notorično, da je ta mož E. Klavžar. — Ako je torej ta mož tako znan v naši deželi, potem ni mogoče, da je naš volilec dal glas za takega moža, ako se ni njegov glas izsilil, ako se ga ni prisililo pod pretnjo večnega pogubljenja, da je svoj glas tako oddal. Je tukaj le en motiv, katerega navajam in nečem se spuščati dalje. —

Drug pa je ta, da je ta zbornica dolžna, da varuje svojo čast in da ne sprejme v svojo sredo vsakega, tudi če je še tako umazan. Ako o Ernestu Klavžarju govore naši spisi, da je kot deželni uradnik na tem mestu poneveril svoto denarja in istotako poneveril tudi drugim javnim fondom, potem mislim, da ne moremo verifikovati volitve takega človeka, ki ima ta madež na sebi. Nič ne dé to, kar izreka državno pravdništvo. Državno pravdništvo je državna administrativna oblast, ki ima največkrat svoje posebne tendence, se ravna po uplivih, ki prihajajo od zgoraj ter ima svoje posebne teoretične nazore, češ, da je hudodelstvo poneverjenja zastarano, da je svota po možnosti povrnjena, in da se za to hudodelcu nič ne more.

Ako bi bil jaz sam o tem slučaju vedel, ne bi bil o tem govoril; ali mož je zahteval, da se javno o tem govori. Zaradi tega je stvar javna, in danes ve vsak član te zbornice, zakaj se gre. Zbornica ima danes izreči, ali priznava čast in pravico sedeti med nami temu možu, ali ne.

Strinjal bi se z mnenjem državnega pravdništva, da stvar nima nikakega pomena več, ako ni mož tudi pozneje kot uradnik vrsto let služil denar na način, ki ni časten. Gospodje, kot deželni odbornik sem imel leto za letom priliko vi-

LISTEK.

Čreveljčki.

Francoski spisal Charles Quinel.

Brzovlak se je bližal Boulognu. Sedeč v vagonu sem se razgovarjal z dvema prijateljema, v katerem hotelu da bi se nastanili. Vsak je predlagal drugega.

— Kar se tiče mene — je dejal jeden — jaz si, ko pridem v hotel, najprej ogledam posteljo.

— A jaz najprej sobarico — je priznal iskreno drugi. — Nič ne olepšuje pustega življenja v hotelu bolj kakor lepa sobarica.

— A ti? — sta me vprašala prijatelja.

— Jaz? Jaz si ogledam najprej črevlje.

Videč, da se mi prijatelja čudita, sem jima razložil vso stvar:

— Dà, jaz si ogledam vselej črevlje, ki so postavljeni pred vrata. Po črevljih morete spoznati ljudi bolje kot po potnem listu. Tako vem vselej, ali spi v kaki sobi kak debeluh, ki smrči vso noč in ne da spati drugim; pred kakimi vratmi stojé črevlji mladega parčka itd., toda najzanimivejši so majhni ženski čreveljčki, kadar stojé pred vratmi sami. Lep ženski črevljiček dovede človeka takoj v poetično ekstazo in mu provzroča sladke sanje.

— Kako poetično govoriš o teh čreveljčkih!

— Samo enkrat sem se v čreveljčkih prevaril. Stvar se je dogodila tako-le:

Bil sem v Havru. Okoli polnoči sem dospel v mestó in šel v neki hotel, ki je bil poln kot Noetova barka. Prav tega dne je dospel parobrod iz Antilla in pripeljal celo četo eksotičnih gostov.

Sobarica me je odvedla v sobo št. 5, ki je bila jedina prazna. Vesel sem bil in komaj čakal, da se slečem in se seznanim z dobro, mehko posteljo.

— A kaj je s črevlji?

— Takoj pridejo na vrsto! Ko je sobarica odšla, sem si ogledal hodnik in takoj opazil nekaj strašno velikih čižem, ki so bile gotovo antillskih potnikov, katerih je bil hotel poln. Pred vratmi št. 3. pa sem opazil krasne ženske črevljičke z visokimi petami, ki so nekako prezirljivo gledale družbo, v katero so slučajno dospele.

Zakaj jih je postavila njih lastnica ven, sem si mislil, ko ni na njih niti sledu prahu? Gotovo se vozi vedno s kočijo ter se tako niti ne dotakne prahu.

Priznavam, da sem se zaljubil v tiste nožice, ki so nosile te črevljičke.

Drugi dan, prebudivši se, sem si hotel ogledati črevljičke, a jih ni bilo več. Lastnica je gotovo vstala zgodaj. Pa dobro, vstanem tudi jaz bolj zgodaj!

In od onega časa nisem mislil druzega kot na lastnico teh črevljičkov. Nadejal sem se, da jo vidim pri table d'hotu, a varal sem se. Pri table d'hotu je bilo dosti žalostno; za mizo so bili trije pomorski kapitani, misijonar in par dam, toda kakšnih! Meni vis à vis je sedela neka nemška guvernanta, a poleg mene dve grdi Angležinji. Nobena teh ni mogla biti moja Pepelka.

Da bom v svojem opisu docela točen, moram še omeniti, da je sedela za mizo tudi zamorka, poleg katere pa ni hotel sedeti nihče; tako je smrdela.

Vzdihnil sem in si mislil, da moj ideal pač ne jé v hotelu, ali pa da ne živi od govedine, nego od medu in rožne vode.

Bil sem ves žalosten, tembolj, ker sem moral drugega dne odpotovati v Liverpool.

Da bi jo mogel videti vsaj enkrat! Ah, gotovo je krasna! Male nožice, fine ročice, sladka usteca in čarobna vsa v svoji plemenitosti pokolenja!

Naenkrat sem se domislil, da ji morem pisati. Nočem se hvaliti, ali reči morem, da so mi tekli verzi gladko. Z navdušenjem sem se lotil pesnjenja ter sestavil pesem, katero sem vtaknil v čreveljček svojega ideala.

Ali spomnil sem se, da bi mogel sluga, ki snaži črevlje, najti mojo pesmico in jo prečitati.

S herojsko odločnostjo sem vzel pod pazduho oba čreveljčka ter ju odnesel z namenom, da ju postavim naslednjega dne zopet pred vrata svojega nepoznanega vzora, a da prej vtaknem vanju papirček z zaljubljeno pesmico, izlivom svojega srca.

Vso noč sem imel fantastične sanje.

Zjutraj pa me je prebudil silen hrup. Nekdo je v nepoznanem jeziku kričal po hodniku, drl se je z glasom, kakoršnega je možno slišati le po menažerijah.

Bil sem togoten, ker so me zbudili iz spanja, zato sem zavpil skozi vrata: Zakaj ne daste ljudem spati? Kdo pa tako vražje kriči?

— Monsieur — mi je odgovorila sobarica — zamorka iz sobe št. 3. razgraja, ker ji je nekdo — ukradel črevlje!!!

deti, da so stranke prihajale k meni in rekle: »Kako pridemo do svojega denarja? Naročili smo delo Klavžarju, a on je delo in plačilo sprejel, dela pa ni izvršil«. Četudi je zastarano hudodelstvo poneverjenja iz davnih let s tem, če tudi bi domnevno bila škoda plačana, vendar se mož ni obnašal v poznejših letih tako, da bi pokazal, da je pošten. Nemški zakon pozna prestopek zakotnega pisaštva in ga imenuje nečasten prestopek, s katerim so zvezane iste posledice, kakor s poneverjenjem. Četudi nimamo takega zakona, vendar čutimo vsi, da je stvar nečastna, in da tak mož ne zasluži spoštovanja svojega bližnjega. Vsekakor pa, četudi nimamo tega kazenskega določila, imamo obrtno oblast, ki žal do danes ni nič storila proti temu. Utika se mnogokrat kakemu črevljarju ali peku prepovedati obrt, ako le količkaj prekorači mejo iste; ako pa kak javni uradnik opravlja zakotno pisaštvo, potem molči, čeravno ga je morala kazniti radi obrtnega prestopka.

Gospodje, vse to so momenti, ki nam nalagajo, da o tem govorimo, in sicer imperativno nalagajo, ker je mož stvar spravil sam v javnost. Nikdo mu navedenih dejanj ni očital, ali on je hotel, da se o tem govori, in torej izreče, ali je vreden, da postane zastopnik ljudstva v tej visoki zbornici ali ne. Ko sem bil pred 6 leti izvoljen v deželni zbor, nisem se smatral kot enega najboljših našega ljudstva, ali nekaj sem čutil v sebi: če se me kliče na to mesto, se me vsaj zato, ker se me ima za poštenega človeka. Tudi danes mislim tako in trdim, da je poštenje prvi pogoj za poslanca. Gospodje, poučite me, da to ni res!

Iz teh razlogov predlagam, da se izvolitev Ernesta Klavžarja ne verifikuje. Ponavljam razlog, da se je volitev vršila pod pritiskom take sile, kateremu naše pošteno gorsko ljudstvo ne more odoleti, pod vplivom duhovstva, ki je vplivalo na vest in verski čut našega ljudstva, da je volilo tega moža. Predlagam torej, da se volitev Ernesta Klavžarja ne overovi. Nimam pa nič proti temu, da se potrdi izvolitev dr. Antona Gregorčiča.

Dr. Tuma je ubral pravo struno. Prvo, kar se mora zahtevati od narodnega zastopnika, je nedotaknena čast, je osebno poštenje. To je sprevidela tudi laška stranka in, dasi je tesno zvezana s klerikalci, je vendar glasovala za razveljavljenje Klavžarjevega mandata. Klavžar je bil spoden iz dež. zbora.

Za Slovence je to pač velik škandal, ali odgovornost in sramota zadene izključno samo duhovščino, ker je ta Klavžarja ljudstvu vsilila kot poslanca.

V Ljubljani, 7. januvarja.

Iz češkega deželnega zbora.

V kratkem zasedanju češkega deželnega zbora se je pokazalo, da spravna pogajanja ne bodo imela nobenega vspeha. Kot predpogoj sprave so proglasili nem. državni jezik Vsenemci, nemški nacionalci in nemški naprednjaki. Češki radikalci so tudi proti spravi, tako je že danes očitno, da se sprava ne dožene. Kot zastopnik Mladočehov je govoril z velikim vspehom posl. dr. Herold, ki je dejal, da je postopanje vlade napram deželnim zborom protiustavno, in da se vlada ne more imenovati ustavna, ako krši ustavo, ki določa, da ostani deželni zbor toliko časa zbran, da dovrši svoje delo. Nato je govornik dokazal, da ni niti Nemcem niti vladi resnično in resno za spravo, kajti Nemci stavijo neizprosljive zahteve, vlada pa postopa tako, da Nemce k nepopustnosti še bolj hujska. Čehi se bodo spravnih pogajanj udeležili z vso previdnostjo, da se jim ne bo moglo očitati, da so oni krivi za razmere, ki nastanejo potem. Glede parlamenta je dejal, da je brez manjšin, brez vodstva, brez politične ideje, brez programa, in vse njegove moči so razbite na male frakcije, ki se pobijajo med seboj. Tako vlada splošen parlamentaren kaos, ki pa ima svojo koreninо v tem, da se hoče v deželnem zboru in drž. zboru nemško manjšino izpremeniti v večino. Končno je izjavil Herold, da je Čehom čisto prav, ako se odpravi sedanja ničvredna ustava, kajti potem se vrne postavedajalna moč deželnim zborom.

Turčija in Bolgarija

ima zopet svojo afêro. »Berliner Tagblatt« je dobil iz Carigrada poročila, da je Nedjeb Melhame, turški zastopnik v Sredcu, protestiral imenom turške vlade proti podpiranju spletk macedonskega odbora. Baje so zastopnika osebno v stanovanju in na poti h knezu inzultirali. Turški zastopnik je zapustil Sredec in se vrnil v Carigrad, kjer je podal svojo demisijo. Sultan je ni sprejel. Baje ni nemogoče, da se konflikt poostri in se začne vojna med Turčijo in Bolgarijo. Vsega je krivo vrenje v Macedoniji, kjer hujska macedonski odbor v zvezi z ekumejskim patrijarhom.

Vojna v Južni Afriki.

Lord Kitchener hoče zopet izpremeniti svojo taktiko ter si je napravil nove operacijske načrte. Izprevidel je, da so mu topničarji le balast, le v zapreko, kajti čete se radi topov ne morejo dovelj naglo gibati, zlasti pa se ne morejo dosti naglo umikati. Samo topovi so baje krivi, da Buri tolikokrat angleške čete presenetijo in zajamejo. Kitchener hoče poslej pošiljati le večje čete proti Burom in le z majhnimi ter le z nekaterimi topovi, ker imajo tudi Buri seboj le malo ali celo nič topov. Dalje hoče Kitchener odslej rabiti kolikor možno le konjenike in pozvati indijsko domačo kavalerijo. Konjeniški oddelki so se Kitchenerju že tako skrčili, da štejejo posamezni le še po 80 mož, dočim je bilo spočetka v vsakem oddelku po 500 mož. Včasih je bil general French na glasu, da zna dobro loviti Bure, danes pa je baje general Dartnell v tem poslu najspretnejši. Ako bi imel večjo kolono, bi mogel doseči baje največje vspehe. Kitchener hoče dobiti zato iz kolonij okoli 100.000 novih vojakov, večinoma konjenikov, svoje sedanje vojaštvo pa namerava razposlati kot nadomestilo v dotične kolonije. Ta načrt je morda dober, a sila težaven in se more izvršiti le z največjimi žrtvami. Izprememba vojaštva pa bo potrebovala tudi mnogo časa. Odkod pa naj vzamejo Angleži kar 100.000 novih konjenikov? Številka je vsaj trikrat previsoka. — O bitki pri Tweefonteinu pišejo listi še vedno. Angleži so izgubili baje 240 ranjenih in mrtvih, 390 jih je bilo ujetih, dalje so izgubili 3 topove, 67 vozov s streljivom, 115 vozov z živili in 2000 pušk. Dewet je Angleže presenetil kakor blisk z jasnega neba. Buri so prilezli po polnoči na vrh hriba, na katerem so bili Angleži, bosi in so pobili straže brez najmanjšega hrupa. Ob 2. zjutraj je bilo vse angleško taborišče zajeto; boj je trajal le pol ure, in Angleži so bili premagani docela. General Rundle je slišal streljanje ter je poslal pomoč, a dospela je prekasno. Rundle je sam komaj ušel. Zato pa je dokaj verjetno, da je prišel h Krügerju tajen sel angleške vlade pogajat se radi miru. Krüger je nato vprašal burske generale za mirovne pogoje, a ti so odgovorili, da odlože orožje le tedaj, če se jim zajamči svoboda in neodvisnost republik. Vendar se delajo angleški listi še vedno upa- in zmagepolne ter trdijo, da bo vojna pred kronanjem kralja Eduarda že končana ali pa omejena le na mal kos burskega ozemlja.

Kubanska republika.

Nesrečna Kuba, ki je toliko pretrpela pod Španci in nič manje pod Američani, ima svojega predsednika. Tomas Estrada Palma je prvi njen predsednik. Voljen je bil po novi ustavi v dveh oddelkih in nastopi svoje mesto 24. t m. Palma je Zjedinjenim državam ljub predsednik. L. 1875. je bil predsednik revolucijske vlade, Španci pa so ga kot ujetnika odvedli v Španijo, kjer je ostal do leta 1879. Potem je šel v Zjedinjene države, kjer je v Newyorku ustanovil šolo za Kubance. Med zadnjo ustajo je bil zopet načelnik ustašev proti Špancem. Palma bode delal baje za združenje Kube z Ameriko.

Dopisi.

Iz Podkraja nad Vipavo, 1. januvarja. V soboto pred novim letom so naš nunc kakor je vsako leto pri nas navada, blagoslavlali hiše in jedila po naši vasi in sicer povsod, razun neke gostilne in županove hiše. Prve ne, ker se v njej nahaja »Bralno društvo«, ki je naročeno tudi na »Slov. Narod« in druge napredne liste, druge pa ne, ker se mu gospod župan ne da ukrotiti, da bi v njegov rog trobil. Ker se »Slovenski Narod« v marsikateri vasi nahaja, se bo mogoče to kateremu čudno zdelo; ko bo čital o tem blagoslavljanju, si bo mislil: zakaj pa ni pri nas te navade?

No, le potrpite, da povem. Tu se gre za svinjsko pleče ali kak drugi kos prašičevine; kdor tega nima, da kaj denarja. Naš Tonček pri takozvanih »liberalcih« niso vzeli ne enega ne druzega. Ako kdo tega ne verjame, naj mu svedoči pismo, ki sledi:

»Špilarjev Lojze je danes vzel pri Vas meso brez moje vednosti in volje. Ker bi mi vtegnili pri Vas to oponašati, zato Vam dam nazaj.

Anton Mezeg,
župnik«.

Mogoče so se naš nunc spomnili na kapucinca, ki je bil v Idriji obsojen na 24 ur zapora, ker je zelnate glave beračil. Še nekaj: v nedeljo dne 22. decembra so nam marsikaj povedali na prižnici, kar se je tikalo liberalcev. Povedali so pa tudi naš Tonček, da niso vsi liberalci, kateri niso na takozvano katoliško stran volili pri deželnozborskih volitvah, ampak da so bili prisiljeni. Aha-a-a-a, gospod nunc! Tisti so pa toraj vsi klerikalci, ki ste jim Vi kar glasovnice iz rok jemali na pragu občinske pisarne in ste jih podpisovali? Dobro vemo, da si mislite s tem ljudstvo pridobiti, ker so pred durmi občinske volitve, a ne bo šlo, tako ne, kakor si mislite. Več gradiva prihranimo za drugikrat.

Izpred sodišča.

Pri c. kr. deželni sodniji vršile so se dne 4. t. m. sledeče glavne obravnave:

1. **„Šunder“ v Idriji.** Samski rudar Anton Menart iz Idrije je bil dne 6. oktobra slabo razpoložen. Pil je najprvo v Kršičevi gostilni v Idriji; tu je bil še miren in se je tudi odstranil, ko je nastal »šunder«. Šel je potem v drugo krčmo pri Šlajmerju in pil naprej. V krčmi je godel Šemrl Jaka. Nakrat je nastal »šunder« in »bile so same roke, vse navskriž je pokalo po glavah.« Samski rudar Seljak je pri tej priložnosti dobil od Menarta »par žlakov« s posodo za žvepljenke po glavi in tudi rudarja Kodra je Menart »užgal po glavi«. — Radi teh udarcev je bil tožen. Zagovarjal ga je dr. Tavčar. Priča Seljak omeni, da je obtoženec klical: »Eden naj pride sem, mu bom že hudiča pokazal«. Druge priče pa tega izreka niso slišale. Modri godec Šemerl izjavi pri zaslišanju duhovito: »Če bi vedel, da bo do sodnije prišlo, bi že bolj ahtu«. Seljak je imel od sprejetih ran bolečine čez 20 dnij, Koder pa pod 20 dnij. Prvi zahteva za bolečine 10 K in za zamudo 30 K. Zagovornik dr. Tavčar predlaga, naj se toženec obsodi radi prekoračenja silobrana. — Po posvetovanju naznani sodnik sodbo: Menart je bil kriv prekoračenja silobrana in se obsodi na 1 mesec zapora in plačilo zahtevanih 40 K.

2. **Hajd, v Ameriko!** Doslej nekaznovani 19 let stari Franc Krajec, po domače »Režičev« iz Notranjskega. jo je hotel popihati v Ameriko, ne da bi bil zadosti! vojaškim zahtevam. Oblekel je v ta namen troje srajc, troje hlač, dva lajpča in šel na kolodvor v Logatcu. Stražniki pa so ga zasačili. Pri obravnavi pove — in imenitno igra vlogo neumnega — da je hotel iti z nekim človekom, katerega pa niso našli, na Koroško. Ko ga sodnik vpraša, zakaj je imel toliko obleke na sebi, pravi: »Al' bom šel nag?« Našli so pri njem tudi majhno steklenico »Marijaceljskih kapljic«. — Obsojen je bil na 5 dnij ostrega zapora in še posebej na 10 K globe.

3. **Mlada tatica.** Na obtožni klopi sedi l. 1885 v Soštajnu na Sp. Štajerskem rojena služkinja Angela Breznik radi hudodelstva tatvine. »Slov. Narod« je že poročal o nje in omenimo še enkrat, da je 23. decembra p. l. ukradla iz klopi v frančiškanski cerkvi gospej Ivani Zakotnikovi blizu 400 K, ko se je zadnja odstranila k obhajilu. Šla je obtožena potem v razne prodajalne in si kupila zlato broško, zlate uhane, moderc in druge obleke, parfuma itd. Obtožena ne taji ničesar. Sodišče jo obsodi na tri mesece težke ječe z enim postom vsaki mesec. Državni pravdnik s tem ni zadovoljen in naznani priziv.

4. **V pijanosti.** 29 let stari Franc Hlapše iz Loža je tožen radi motenja vere po § 122 a, b. Mož je jako miren in ne preklinja, če je trezen. Na Veliki Šmaren pa ni bil trezen. Spil je najprvo na Starem trgu 5 četrtin vina in šel potem s sestro in še neko znanko v gostilno pri Plancu. Tam so tudi fantje pili. Ti fanti imajo nanj že dolgo tiho jezo, ker ni hotel dati za t. zv. »fantovščino«. Pričeli so se z njim »špetirati« in naposled se je oglasil nekdo in dejal: »Bo treba te smeti ven pomesti«. Na cesti so Hlapšeta baje napadli. Ta je bil grozno pijan in preklinjal je po cesti, ko so ga peljali domov, na tak način, da se je dvignila tožba po omenjenih §§ proti njemu. V jezi je toženec vrgel še kamen v hišo nekega Ložana in se razširi tožba tudi proti temu dejanju. — Hlapše je bil oproščen po toženih §§, a obsojen je bil po § 523 (hudodelstva v pijanosti) na 10 dnij zapora.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 7. januvarja.

— **Osebne vesti.** Železniški minister Wittek je bil včeraj v spremstvu sekcijskega šefa Wurmba in višjega stavbnega svetnika Hannačka na Gorenjskem in si je ogledal dela pri zgradbi druge proge v Trst, in sicer tunel pri Hrušici, danes pa se mudi minister v Bohinju. — Namestniški tajnik v Trstu, g. Anton Rebek, je imenovan okrajnim glavarjem na Primorskem.

— **Za vseučilišče v Ljubljani** so poslali peticije potom mestnega magistrata ljubljanskega, in sicer: na ministrstvo občina Renče pri Gorici, na državni zbor pa vodstvo ljudske šole v Skomarjih pri Vitanju in krajni šolski svet ravno tam.

— **Nemško gledališče.** Ravnateljstvo nemškega gledališča ima navado, da vsako leto o svetem dnevu priredi predstavo v korist mestnim ubogim. To se je zgodilo tudi letos. Zaradi namena predstave bilo je gledališče prilično dobro obiskano. Pričakovati se je torej smelo, da za mestne uboge ostane precejšnja svotica. A glejte čuda: gospod ravnatelj Wolf doposlal je mestnemu ubožnemu zakladu celih 20 kron. Pripoveduje se nam, da je to svoto pri blagajnici plačal župan sam, ki ima, ne da bi moral ravno nemško gledališče obiskovati, prilike dovolj, spominjati se mestnih ubogih. Če je to res, potem so pač nemške predstave na korist mestnim ubogim zgolj humbug, ki bi ga bilo odpraviti.

— **Vrhunec predrznosti** dosegla je zadnja »Gorica«. Ko je v deželnem zboru bil izvoljen profesor Berbuč v deželni odbor, ko se je očitno pokazala zveza Lahov in goriških »katolikov«, ko se je torej očitno pokazalo, da ti zadnji ne marajo za tisto sladko vodo, kojo je dr. Treo točil v Sežani, in da so spretnejši taktiki nego naprednjaki — ravno tedaj pa posvečuje »Gorica«, glasilo katolikov, skorej tretjino svojih predalov zvezi, sklenjeni med Pajerjem in slovenskimi naprednjaki! To je v resnici predrznost, ki je mogoča le pri listu, ki sme ravno vse grešiti na budalost svojega čitateljstva.

— **Narodna zavednost.** Slovenska občina Spodnja Šiška pri Ljubljani je v zadevi neke Alojzije Majer pisala mestnemu uradu v Smíchovu pri Pragi, tedaj čisto češki občini, pismo v nemškem jeziku! In zdaj se je zgodilo, česar bi nihče ne bil pričakoval. Občina Smíchov je odgovorila ne v nemščini — ampak v češčini in slovenščini. Zaslužena moralna zaušnica! Zdaj morda bo vedela vsaka slovenska občina, da češki in drugi slovanski občini je pisati slovenski.

— **Kaplan v Dobropoljah,** še nezrel a jako predrzen fant, je bil dne 30. t. m. pri okrajnem sodišču v Velikih Laščah obsojen na primerno globo, ker je pri spraševanju žalil nekega poštenega mladeniča, sina posestnika, Erčula na surov način. To je lepo spraševanje, pri katerem se duhovnik tako obnaša, da ga mora sodišče kaznovati.

— **Iz Konjic** prinesla je zadnja celjska »Deutsche Wacht« dopis o odhodu nadžupnika Voha v Maribor, kjer je zdaj kanonik. Očita mu, da je bil sovražnik Nemcev. To pa ni resnično, kajti g. Voh je vedno, kolikor je mogel, vzdrževal zveze z Nemci, proti katerim ni nikoli krepko

nastopil. Mnogi dolže posebno njega, da so Slovenci ob zadnjih občinskih volitvah v Konjicah prepustili občinsko upravo Nemcem brez boja, ki bi po prepričanju mnogih ne bil brez vspeha ostal. Gosp. Vohu je jako mnogo za imeniten »nastop«, unanja slava mu gre črez vse. Zato je tudi porabil vsako priliko, umestno ali ne, da »se pokaže« in v spominu ohrani visokim gospodom. Osmešil je n. pr. zadnje zborovanje katoliškega političnega društva z navajanjem dvanajstletnice škofovanja Napotnikovega in zaroke princa Windischgrätza z nadvojvodinjo Elizabeto — kot najvažnejša dogodka društvenega leta. V obče se je štulil g. kanonik Voh mnogokrat tako, da so mu duhovni sobratje njegovi dali priimek škofijskega šušmarja (»Diöcesan-G'schäftelhuber«). Škofu pa se je vedno in povsod globoko klanjal, in škof se je hvaležen skazal zato ter vzel ga v stolni kapitel. Neki drug župnik se pa enkrat škofu, ko je prišel birmat, bivšemu sošolcu, ni dosti globoko in ponižno priklonil, in kaznoval ga je škof med drugim s tem, da oba dni, ko je stanoval pri onem župniku, ni prišel k obedu med druge župnikove goste. Ta škofov »nastop« in sprejetje g. Voha, katerega nikdo resno ne vpošteva, v »corono episcopi« nekako čudno slabostno osvetljuje mariborskega vladiko. Le samostalnih ljudi ne!

— **Sv. misijon** so imeli po poročilu »Slov. Gosp.« celjski lazaristi v Dramljah. Vspeh je baje jako dober. To tudi mi želimo, pa vendar nekoliko dvomimo, da bi bili celjski misijonarji res tako naenkrat v vsakem obziru spreobrnili Drameljčane. Ta dvom se nam vzhaja zato, ker načelnik gospodov pri celjskem sv. Jožefu, Macur ni toliko izobražen, da bi znal le eden stavek pravilno napisati, kakor je to pokazal s svojimi pismi na celjski mestni odbor. Gospodje tako pomanjkljive omike pač ne sodijo za učitelje ljudstva in čuditi se moramo župnikom, da take poluomikance jemljejo na misijone. V šole ž njimi nazaj, potem jih stavite na leco in posajajte v izpovednice! — Premoženje svoje pa umejo množiti celjski lazaristi. Eno zemljišče za drugim prehaja v njih last, zadnje leto so svoj dom vzdignili še za eno (drugo) nadstropje. Poleg tega očividnega svojega bogastva (»blagor vbogim v duhu!«) pa beračijo pri celjskem mestu za les, za nov strešnik na svojo cerkev! Ljudstvo strada in nosi za maše in križeve pote s krvavimi žulji zaslužene denarje k sv. Jožefu, misijonarji bogate in bogate, lačnemu plačniku sv. maš pa dajo milostno grižljej kruha ali žlico močnika — za milodar! — Pravzaprav bi imeli sv. misijon enkrat prav za sam drameljski farovž obhajati. Še v letošnji spomladi se je farovška kuharica, ko je pri mizi župnik božal svojega ljubčka — mačko ter jo hvalil, da je »v drugem stanu«, izrazila omizju: »v našem farovžu smo zdaj v spomladi vse take, razun župnika in kaplana«.

— **Umrl** je včeraj g. dr. Ign. Namorš, zdravnik in župan v Jesenicah ob Savi. Bil je vrl, zaveden naprednjak, blag, velepriljubljen zdravnik, izvrsten gospodar in velesimpatičen, gostoljuben mož. Bolehal je dalje časa. N. v m. p.!

— **„Rokovnjači" v Novem mestu.** Novomeški »Sokol« priredi predpustom predstavo »Rokovnjačev«. Tudi v Celju jih vprizore za »Desetim bratom«.

— **Repertoir slovenskega gledališča.** Jutri, v sredo, se bo igrala Thomasova gluma »Charleyeva teta«, ki je dosegla lani najlepši uspeh. Mesto obolele gospe Lounske igra gospa Dragutinovičeva. V petek, 10. t. m., je Verdijeva opera »Traviata« prvič v sezoni. V operi nastopita kot gosta gdč. Ševčikova in g. Urich, rodom Poljak, doslej baritonist iz Berolina.

— **Ljudska kuhinja.** V nedeljo, 5. t. m. priredila je ljudska kuhinja po požrtvovalnosti načelnika g. Drelseta, načelnice gospe Kosove in nje namestnice gospe Fleischmannove k menjavi leta vsem svojim obiskovalcem izvanredno kosilo, pri katerem se je tudi točilo brezplačno vino. Za neumorni trud delujočih gospej in gospodičin se je zahvalil v imenu vseh dijakov prav ginljivo čvrsti osmošolec Rudolf Est. K omenjenemu kosilu pripomogli so dobrosrčno: gospa Zorman iz Šiške z moko za pecivo, gospa Juvančič in gosp. Jeglič z vinom, tvrdka Perdan pa je skrbela, da so bile potice prav dobro potresene. Dal Bog, da bi se število dobrotnikov obilo pomnožilo, zlasti ker bode koncem letošnjega šolskega leta obhajal tako koristni in zaslužni zavod 25letnico svojega obstanka, da se nadepolnim, a revnim dijakom pripravi zopet vesel in srečen dan!

— **Iz Moravške doline** se nam piše: Prostovoljno gasilno društvo v Moravčah stavilo je na tukajšnji občinski odbor prošnjo, naj bi isti prispeval, k pokritju stroškov za napravo gasilnega orodja. Gosp. župan je v seji dne 29. dec. predlagal, naj se gasilnemu društvu dovoli prispevek 200 K. Občinski odbor pa je zavrnil prošnjo v celem obsegu, za kar se ima društvo zahvaliti nekaterim farovškim kimovcem (dvoreznim mečem), o katerih bomo svoječasno kaj več poročali. Naj izve svet, v kakih razmerah živi gasilno društvo v Moravčah in kako skrbi za isto domovna občina. K sklepu kličemo odbornikom, ki niso hoteli in ki niso upali z besedo na dan, da bi pritrdili g. županovemu predlogu: Pomilujemo Vas!

— **Okostja v vinogradu.** V Zburah pri Mokronogu našli so delavci pred nekaj dnevi pri rigolanju dobro ohranjena okostja treh oseb. Starejši ljudje pripovedujejo, da je bil vinograd poprej last necega kmeta, ki je imel tudi vinsko kupčijo in ki je bil na sumu, da več premožnih ljudij, ki so pri njem vino kupovali, ni bilo več na dan, da jih je spravil v stran. Dokazati se mu to seveda ni dalo. Dotični kmet leži že več let v grobu, a iz tega, da so našli sedaj okostja v njegovem vinogradu, se sklepa, da omenjeni sum ni bil neopravičen.

— **Mejnarodna panorama.** Iz Versajla v Sijam je precej daljna pot, no, v panorami jo izvršimo lahko v par dnevih ali celo v par urah. Sijam je kraljestvo v Zadnji Indiji (Aziji) 726.850 □km veliko in živi v njem kakih 7 milijonov prebivalcev, večinoma Budhove vere. Glavno mesto je Bangkok, največja reka pa Menam. Razun tega pa še vidiš v tatedenski panorami Budhove temple, duhovnike, kraljevo obitelj itd. Najvišje odlikovanje v tem kraljestvu je red »Slona«, in tega bi radi privoščili ravnateljstvu ljubljanske panorame za tatedensko razstavo.

— **Nepošten dimnikarski pomočnik.** Dimnikarskemu mojstru Josipu Spitzerju na Krakovskem nasipu je njegov dimnikarski pomočnik Karol Bitterman poneveril 84 K, katere je pobral pri strankah za ometanje štedilnikov itd. Zapravil je tudi denar, katerega je dobil pri strankah kot novoletno darilo, kateri denar pa bi se bil moral med vse pomočnike razdeliti. Policija je Bittermana aretovala in izročila sodišča.

— **Aretovan karami.** Prodajalki slaščičarij Tereziji Novotny na Dunajski cesti št. 11 je karami F. H. ukradel 38 zavitkov bombonov. Ko je okradenka zahtevala, naj plača bombončke, je karami začel razgrajati v prodajalnici in se pridušati, da ni nišesar ukradel. Prišel je policaj, ki je karamija vzel seboj.

— **Tat v nunski cerkvi.** Včeraj popoludne mej 5. in 6. uro priplazil se je neznan tat v nunsko cerkev in je odnesel iz nje pušico, v kateri je bilo nekaj drobiža. Danes zjutraj je našel mizar Andrej Bakoš pušico ob bregu Ljubljanice na sv. Petra nasipu.

— **Električni voz** je v soboto zvečer na Dolenjski cesti zadel v zaprto zapornico ob železniškem prelazu in jo prelomil. Bila je velika nevarnost, ker je ravno prihajal tovorni vlak. Voznik je bil Rudolf Holcer.

— **Napad na užitninskega paznika.** Včeraj zvečer so na Bleiweisovi cesti trije razgrajači napadli užitninskega paznika Jakoba Ponikvarja in ga hoteli tepsti, kar sta pa dva vojaka preprečila. Razgrajače so zaprli.

— **Povozil** je danes dopoludne na Mestnem trgu hlapec Josip Rus 82 let staro Marijo Ojevčevo, stanujočo na Karlovski cesti št. 30.

---

* **Morski volk.** Z Reke se poroča: V Lukovu pri Senju (v Dalmaciji) so ujeli morskega volka, ki je 5½ m dolg in tehta 3000 kg. V njegovem želodcu so našli hlače, v katerih so še bili ostanki človeškega mesa, potem zvonček, kakor ga nosijo na paši krave, in škorenj. Po parobrodu so ga pripeljali v Reko, kjer si ga v ribarskem oddelku lahko vsakdo ogleda.

* **Pestro življenje.** Maksin Gorkij, zdaj šele 33leten, je že veliko pretrpel, predno je dosegel sedanje svoje slavno ime. Gorkij je pesnik ruskega proletariata, med temi ljudmi je živel, ker je bil: najprej črevljarski vajenec, potem vrtnar, kuhar na barki, pek, drvar, postrešček, branjevec, železniški čuvaj in pisar pri advokatu.

* **V obrambi ženske čednosti.** V Washingtonu je stala pred porotniki lepa gospa Ida Boninova, ker je umorila zdravnika Ayresa. Ponoči je k njemu prišla, kakor je bilo domenjeno, da z njo napravlja razne zdravniške poskuse, toda Ayres je baje zahteval še več in napadena žena ga je ustrelila s samokresom. Američanski porotniki pa so gentlemani — lepa lady jih je prepričala o svoji nedolžnosti ter bila oproščena.

Društva.

— **„Slovensko planinsko društvo"** priredi prvi poučno zabavni večer v letu 1902. v sredo, dne 8. januvarja v »Narodnem domu«. Predaval bo naš znani planinski prijatelj gospod J. Mlakar, katehet v Ljubljani, o svojem letošnjem potovanju po planinah. Ker je gosp. Mlakar znan kot izvrsten turist in dober humorist, nadejamo se na tem večeru mnogo užitka in zabave. Začetek ob 8. uri. Člani in društveni prijatelji so vabljeni.

— **Bolniško in podporno društvo pomožnih in zasebnih uradnikov za Kranjsko.** Odbor omenjenega društva naznanja, da je tč. predsednik g. Fran Kandare javil svoj odstop ter prevzame njegove posle tč. namestnik g. Vojteh Vidmajer.

— **Plesni venček plesne šole koles. društva „Ilirije",** kateri se je vršil v soboto 4. t. m. se je glede obiska in zabave zelo dobro obnesel. Plesalo se je neutrudljivo do ranega jutra. Člani, akoravno večinoma novinci v plesu, izvajali so vse plese točno in gracijozno, to se je videlo pri »Češki besedi, kjer jih je 32 parov nastopilo. Ako bodo člani še zanaprej tako marljivi, bode gotovo prva plesna šola »Ilirije« imela veliko uspeha. Prihodnja plesna vaja se vrši v petek 10 t. m. v običajnih prostorih.

— **„Narodna čitalnica" v Novem mestu** opozarja svoje člane, da so odslej naprej bralni prostori vsaki dan do devete ure zvečer pristopni.

— **Idrijski „Sokol"** je imel preteklo soboto, 4. t. m. v gostilni pri ‚Hani' (Rožne ulice) svoj redni občni zbor. Na vsporedu je bila volitev novega odbora. Izvoljeni so gg.: Ivan Gruden, veleposestnik na Jeličnem vrhu, starosta; Dragotin Lapajne, župan mesta Idrije in trgovec, podstarosta; Karol Harmelj, Franc Krčnik, Julij Novak, Luka Reinhart, odborniki; Ivan Bajželj, Ivan Lapajne, Valentin Tončič, namestniki. Razgovarjalo se je tudi o novi društveni zastavi, katero si misli »Sokol« nabaviti, in za katero je že nekaj denarja nabranega. Ako bodo priskočili na pomoč domači in tuji rodoljubi ter prijatelji lepe sokolske ideje, je upati, da se ta hvalevredna misel kmalu uresniči in bo torej idrijski »Sokol« še letos mogel razviti svojo zastavo. Tedaj pa na svidenje v lepi Idriji!

— **Plesni venček** prirede 2. pr. m. trgovski pomočniki v Cerknici, v prostorih gosp. Schiava. Za to veselico, katera bo gotovo sijajno vspela, je v Cerknici in v okolici veliko zanimanja.

— **„Učiteljsko društvo za ptujski okraj"** ima svoje glavno zborovanje v četrtek, dne 9. prosinca t. l. točno ob pol 11. uri v okoliški šoli ptujski po običajnem vsporedu. K točni in prav mnogobrojni udeležbi vljudno vabi Fran Šorn, t. č. predsednik.

Književnost.

— **„Ljubljanski Zvon".** Vsebina januarskega zvezka: 1. A. Aškerc: Rapsodije bolgarskega goslarja. I. Vasil Levski. — 2. Josip Kostanjevec: Noč. Povest. — 3. Kazimir Radič: Uslišan Pesem. — 4. Akil Volinskij: Ruski novelisti. — 5. Soški: Na poljane sneg naletava . . . Pesem. — 6. Igor Nehljudov: Še nikoli . . .! Pesem. — 7. Ivan Prijatelj: Marya Konopnicka. — 8. E. Gangl: Gredo na vojsko fantje . . . Pesem. — 9. Fran Valenčič: Tvoje očke, kaj bi rekel . . . Pesem. — 10. V. S. Fedorov: Iz cerkve si stopila v solnčni dan . . . Pesem. — 11. Fr. Dolinčan: Njegov god. Črtica. — 12. Dmitrij Ahasverov: Poslednja noč. Romanca. — 13. Oton Zupančič: Na sveti večer. Pesem. — 14. Zmago Valjavec: Slovenci v Ameriki. — 15. Diego de Alcazar y Alhambra: Carmen. Balada. — 16. Svatopluk Čech: Blaznik. Humoreska. Prevedel —dil. — 17. Književne novosti. Dr. Jos. Tominšek: Dr. Fr. Vidic: Valentin Vodnik, der erste slovenische Dichter. — S. Rutar: Postojna, nje slavne jame in okolica. — R. Perušek: Trenutci Sabićevi. — 18. Slovensko gledišče. Onjegin: A. Drama. — L. Pahor: B. Opera. 19. Splošni pregled. † Andrej Kragelj. — Ljubljansko vseučiliško vprašanje. — Javna predavanja v Ljubljani. — Dvořákov večer »Slov. umetniškega društva«. — Trpinčenje poljskih šolarjev na Poznanjskem. — Prve nagrade Nobelove ustanove. — Izkopine v Turkestanu.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 7. januvarja. Tukajšnjim listom se poroča iz Ljubljane glede afere Wallburg, da se bo obravnava proti Staudingerju vršila na Dunaju in da je Staudinger izpovedal, da je falsificiral poročni list v ta namen, da bi se tako prisilili izvestni krogi, predložiti pristni poročni list.

Dunaj 7. januvarja. Schönerer je izrekel svoj anatema proti Tschanu, češ, da je osebno in politično popolnoma doigral. Iz Tschanovega volilnega okraja pa dohaja vest, da so volilci izrekli svojemu poslancu popolno zaupnico.

Dunaj 7. januvarja. Kongres krščanskih socialistov je bil brez posebnega pomena. Lueger je dejal, da je sicer vnet za alijanco z Nemčijo, da pa protestira proti vmešavanju Nemcev v notranjepolitične zadeve avstrijske. O političnem položaju je govoril princ Lichtenstein, ki pa ni povedal nič zanimivejšega.

Praga 7. januvarja. Odvetniške zbornice za Češko včerajšnji letni obč. zbor je bil silno viharen. Pravosodni minister Spens je bil predmet ostrih napadov in sicer zaradi zadnjega svojega ukaza glede odvetnikov. Volitev se je odložila kor hočejo odvetniki da se izvoli brezobzirno načelstvo.

Lvov 7. januvarja. Poslanec Kozlowski je na shodu volilcev povedal, da odloži svoj državnozborski mandat takoj, ko bo v zbornici rešen proračun poljedelskega ministrstva, o katerem ima on poročati.

Petrograd 7. januvarja. Znani državni svetnik Broch je umrl.

Berolin 7. januvarja. „National-Zeitung" poroča iz oficialnega vira, da mej Italijo, Francijo in Rusijo ni bilo nikacih dogovorov zastran Albanije.

London 7. januvarja. Izkazalo se je, da razni angleški podjetniki preskrbujejo Bure z orožjem in municijo. Nastanjeni so bili ti liferantje v Laurenzo Marquezu, od koder jih je portugalski guverner sedaj na zahtevanje angleške vlade iztiral.

Narodno gospodarstvo.

— **Kranjsko deželno posojilo.** Dne 2. januvarja 1902 je bilo žrebanje obveznic 4% posojila kranjskega. Glavinski zneski izžrebanih obveznic se bodo dne 1. julija 1902. l. v imenski vrednosti izplačali. Izžrebane so bile: à 20.000 K št. 21, 75; à 10.000 K št. 34, 72; à 2000 K št. 33, 94, 107, 130, 131, 136, 168, 234, 316, 358, 548, 574, 586, 627, 749, 828, 839, 956, 1029, 1080, 1251, 1345, 1364, 1501, 1528, 1561, 1643, 1744, 1780, 1811, 1873, 1918, 1941, 2003, 2067, 2081, 2143, 2151; à 200 K št. 187, 272, 550, 618, 703, 945, 962, 1016, 1083, 1223, 1430, 1637, 1787, 1825, 1863, 2107, 2343, 2617, 2708, 2914, 2072. Navedene obveznice izžrebane z glavínskimi zneski v imenski vrednosti bode kranjska deželna blagajnica v Ljubljani izplačevala zgoraj navenega dne, ravnaje se po dotičnih veljavnih predpisih. Omenja se, da se bodo izžrebane obveznice, kakor tudi kuponi 3 mesece pred zapadlim rokom izplačevačevale proti 4% eskomptni pristojbini. Izžrebane, a do sedaj še ne izplačane so naslednje obligacije 4% kranjskega deželnega posojila: po 200 K št. 646, 699, 712, 1379, 2043; po 2000 K št. 590, 640, 1394, 1397, 1398, 1523, 1662, 1681, 2100.

— **Mestna hranilnica v Kranji.** V mesecu decembru 1901 je 453 strank vložilo 130.177 K 78 h, 265 strank dvignilo 80.011 K 42 h, 7 strankam se je izpla-čalo posojil 26.300 K Stanje hranilnih vlog 2,636.199 K 71 h, stanje posojil 1,746.711 K 51 h in denarni promet 306.775 K 43 h.

— **Mestna hranilnica v Novem mestu.** V mesecu decembru 1901 je 320 strank vložilo 99.044 K 91 h, 166 strank vzdignilo 73.793 K 98 h, torej več vložilo 25.250 K 93 h, 11 strankam se je izplačalo posojil 11.704 K, stanje vlog 1,862.193 K 52 h, denarni promet 360.569 K 11 h.

„Henneberg-svila“

— je pristna, ako se naroča naravnost pri meni — za bluze in obleke v črni, beli ali pisani barvi, od 60 kr. do 14 gld. 65 kr. meter. Vsakomur franko in s plačano carino dostavljena na dom. Vzorci se dopošiljajo takoj. Dvojna poštnina v Švico.

G. Henneberg (17—1)
Seiden-Fabrikant (k. u. k. Hofl.), Zürich.

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 51. Dr. pr. 1160

V sredo, 8. januvarja 1902.

Prvič v sezoni:

Charleyeva teta.

Gluma v treh dejanjih. Spisal Brandov Thömas. Režiser A. Dobrovolny.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. — Začetek ob ½8. uri. — Konec ob 10. uri.

Prihodnja predstava bo v soboto, 10. januvarja 1902.

Prvikrat v sezoni opera: „Traviata“.

Kot gosta nastopita gdč. Mařenka Ševčíkova in g. Sig. Urich.

40.000 kron znaša glavni dobitek loterije v korist ogrevalnim sobam. Opozarjamo svoje čitatelje, da se srečkanje vrši nepreklicno dné 16. januvarja 1902.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 3. januvarja: Ana Lekan, kavarnarjeva žena, 36 let, Sv. Jakoba trg št. 2, otrpnenje srca. — Terezija Jevnikar, delavka, 25 let, Hradeckega vas št. 26, pljučnica.

Dne 4. januvarja: Fran Golob, mizarjev sin, 13 let, Črnavas št. 2, ošpice.

V deželni bolnici:

Dne 26. decembra: Ana Petročnik, kurilčeva žena, 68 let, srčna hiba.

Dne 29. decembra: Katarina Križaj, dninarica, 76 let, kap.

Dne 31. decembra: Marija Lužar, dninarica, 58 let, jetika.

V otroški bolnici:

Dne 23. decembra: Emil Plankar, delavčev sin, 5 mesecev, oslabljenje. — Pavla Rozman, delavčeva hči, 11 mesecev, bula.

V hiralnici:

Dne 3. januvarja: Adela Seibel, krojačeva hči, 35 let, naduha.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306·2 m. Srednji zračni tlak 736·0 mm.

Dec.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24 urah
4.	9. zvečer	740·6	— 0·3	brezvetr.	megla	0·0 mm.
5.	7. zjutraj	737·3	— 3·2	brezvetr.	megla	
„	2. popol.	735·5	2·2	sl. sever	jasno	
„	9. zvečer	738·1	0·9	sl. zahod	megla	0·0 mm.
6.	7. zjutraj	742·6	1·6	sr. svzhod	pol. oblač.	
„	2. popol.	742·0	5·2	sl. jug	jasno	
„	9. zvečer	740·7	0·9	sl. jvzhod	jasno	0·0 mm.
7.	7. zjutraj	740·1	— 2·1	sr. svzhod	del. oblač.	
„	2. popol.	741·5	6·1	sl. jug	jasno	

Srednja temperatura sobote, nedelje in ponedeljka 0·2°, 0·0° in 2·6°, normale: —2·7°, —2·7° in —2·7°.

Dunajska borza

dné 7. januvarja 1902.

Skupni državni dolg v notah	99·55
Skupni državni dolg v srebru	99·50
Avstrijska zlata renta	120·—
Avstrijska kronska renta 4%	96·25
Ogrska zlata renta 4%	119·—
Ogrska kronska renta 4%	95·10
Avstro-ogrske bančne delnice	1590·—
Kreditne delnice	642·75
London vista	239·15
Nemški državni bankovci za 100 mark	117·20
20 mark	23·44
20 frankov	19·04
Italijanski bankovci	93·80
C. kr. cekini	11·30

Marija Kordisch in **Ivan Samec** naznanjata tužnim srcem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je gospod

Ivan Kordisch

nadsprevodnik v p. in trgovec

danes zjutraj ob 6. uri, po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 66. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega ranjcega bode v sredo, dne 8. t. m., ob ½5. uri popoludne iz hiše žalosti na Emonski cesti št. 4 na pokopališče k sv. Krištofu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v cerkvi sv. Janeza Krstnika.

Dragega ranjkega priporočava v blag spomin in molitev. (47)

V Ljubljani, 7. januvarja 1902.

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš predragi, nepozabljivi soprog, oziroma oče, stari oče, brat in svak, gospod

dr. Ignacij Namorš

zdravnik in posestnik v Jesenicah ob Savi

danes ob polu 1. uri ponoči po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 57. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspal.

Truplo predragega ranjcega se bode v sredo, dne 8. t. m., ob 10. uri predpoldne slovesno blagoslovilo in iz hiše žalosti v Jesenicah na ondotno pokopališče sv. Magdalene pripeljalo ter položilo k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v cerkvi sv. Magdalene dne 15. t. m. ob 9. uri predpoldne.

Nepozabnega pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin. (46)

V Jesenicah na Dolenjskem, dne 6. prosenca 1902.

Fani dr. Namorševa soproga. — Julij Namorš, c. in kr. poročnik v 18. pešpolku, sin. — **Herminka Zwirn** roj. **Namorš**, c. kr. nadporočnika soproga, hči. — **Ivan Namorš**, blagajnik eks. banke v Zagrebu, **Raimund Namorš**, posestnik v Čatežu, brata. — **Fran Zwirn**, c. kr. nadporočnik v 27. bramb. pešpolku, **Ivan Lončar**, c. kr. finančni svetnik, zeta. — **Fani Dinghofer** roj. **Hribar, Leop. Lončar** roj. **Hribar**, c. kr. finančnega svetnika soproga, pastorki. — **Svaki, svakinje, vnuki, vnukinje.**

Zahvala.

Vsem cenjenim sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam ob bolezni kakor tudi ob smrti naše preljubljene soproge, oziroma svakinje in tete, gospe

Ane Lekan roj. Uratarič

kavarnarjeve soproge

svoje sočutje tako prisrčno izkazali, kakor tudi onim, ki so drago pokojnico spremili k zadnjemu počitku, sl. društvu „Slavec“ za dojmljive žalostinke, slednjič tudi za krasne poklonjene vence izrekamo svojo najiskrenejšo in najprisrčnejšo zahvalo.

Ljubljana, dne 5. januvarja 1902.

(39) **Globoko žalujoči ostali.**

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare, Prago, (direktni vez I. in II. razreda), Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 10. uri zvečer osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vezovi I. in II. razreda.) — **Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osebni vlaki:** Ob 7. uri 17 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoludne, ob 6. uri 55 m zvečer. **Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 3. uri 25 m zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Solnograda, Linca, Steyra, Aussees, Ljubna, Celovca, Beljaka, (Monakovo-Trst direktni vezovi I. in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoludne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Prage, (direktni vezovi I. in II. razreda), Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m popoludne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osebni vlaki: Ob 8. uri in 44 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoludne in ob 8. uri 35 m zvečer. — **Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki:** Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoludne, ob 6. uri 50 m zvečer, ob 10 uri 25 m le ob nedeljah in praznikih v oktobru, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. — **Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki:** Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoludne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9 uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. (1)

(1912-36)

Ker je brivec **Ivan Cekorič** iz neznanih vzrokov pustil obrt, zato se

brivnica

v Domžalah (24—2)

odda takoj v najem.

Več se poizve pri hišnem posestniku **Ivanu Florinu v Domžalah št. 89.**

Gostilna in mesarija

odda se pod ugodnimi pogoji v najem.

Pojasnila daje lastnica **Ivana Batis v Litiji.** (45—1)

Mlad trgovski pomočnik

izurjen v trgovini z mešanim blagom in v železninski trgovini, želi radi prememb v sedanji službi isto spremeniti. Nastop mogoč takoj.

Ponudbe pod **„K. U.“** na upravništvo »Slov. Naroda«. (41—1)

Voznike piva

vsprejme se v zalogi mengiškega piva v Metelkovih ulicah št. 7.

Oglasiti se je dopoludne od 12. do 1. ure. Starejši imajo prednost. (42—1)

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom

razpošilja zasebnikom

HANNS KONRAD

tovarna za ure in eksportna hiša zlatnin

Most (Brüx) **Češko.**

Dobra nikelnasta remontoarka . .	gld.	3·75
Prava srebrna remontoarka	„	5·80
Prava srebrna verižica	„	1·20
Nikelnasti budilec	„	1·95

Moja tvrdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in tisoč priznalnih pisem. (2758—7)

Ilustrovani katalog zastonj in poštnine prosto.

Vabilo

na

III. plesni venček zaveze

hotelskih, gostilničarskih in kavarnarskih uslužbencev na Avstrijskem

odseka za Ljubljano

ki se vrši

v četrtek, dne 9. januvarja 1902

v kazinskem steklenem salonu.

Godba c. in kr. pešpolka štev. 27 Leopold II. kralj Belgijcev.

Začetek ob polu 9. uri. *Vstopnina 1·20.*

Želi se navadna toaleta.

(40) *Odbor.*

Pojasnila in dopise prosi se na blagajnika odbora Josipa Schreya v »hotel Lloyd« pripošiljati.

Opravnika

kateri je kako kmetiško šolo z dobrim vspehom dovršil in kateri je tudi že v jednaki lastnosti dlje časa kje služboval, tako da je posebno v poljedelstvu in živinoreji popolnoma praktičen, **išče** podpisano vodstvo.

Letna plača znaša 900 kron in nadomestek za kurjavo 40 kron. Poleg teh prejemkov v gotovini, uživa opravnik prosto stanovanje ter deputat enega litra neposnetega mleka in en liter hišne pijače na dan. Prosto ima tudi svečavo ter mali vrtič, za katerega udobava potrebni gnoj.

Prosilci vlože naj svoje, s šolskim ter dosedajšnjim službenim spričevalom, opremljene prošnje pri podpisanem vodstvu prej ko mogoče.

Vodstvo kranjske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu na Dolenjskem.

Na Dolenjskem, dne 3. januvarja 1902. (36—2)

Predzadnji teden!!!

Glavni dobitek kron 40.000 vrednosti

Srečke za ogrevalne sobe

(Wärmestuben-Lose)

Srečka à 1 krono

priporoča (2659—15)

J. C. MAYER

v Ljubljani.

PARIŠKA RAZSTAVA 1900: „GRAND PRIX“.

Najvišje odlikovanje!

Na 7 prejšnjih razstavah odlikovano s prvimi darili.

Le pristno s 1860 T.P.A.P.M. С.Петербургъ **na podplatu.**

Šentpeterburške galoše

čevlji za sneg, Storm Slippers

Vsak dan se izdela v tovarni **40.000 parov!**

Samojedini kontrahenti: Messtorff, Behn & Co., Dunaj, I.

V Ljubljani se dobivajo pri znanih tvrdkah: **J. S. Benedikt, Ernest Jeuniker, A. Kasch, Henrik Kenda, Iv. Kordik, Ant. Leutgeb, Karl Recknagel, Albert Schäffer, F. M. Schmitt, Fran Szantner** itd. (2608—17)

Izdajatelj in odgovorni urednik: **Josip Nolli.**

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«